

WALKA O INWESTYTURĘ – WALKA PAPIESTWA Z CESARSTWEM

Inwestytura – ceremonia przekazania lenna wasalowi przez seniora po złożeniu przezeń hołdu lennego.

Symonia – sprzedaż stanowisk kościelnych.

Nikolaizm – nie przestrzeganie zasad celibatu.

1. Geneza konfliktu

- Koronacja Ottona I (962) na cesarza Świętego Cesarstwa Rzymskiego wywyższyła króla Niemiec spośród innych władców chrześcijańskich.
- 962 – edykt Ottona I – wszyscy dostojnicy duchowni w Rzeszy (np. biskupi) byli zobowiązani do składania hołdu lennego cesarzowi (władcy świeckiemu). Jako senior cesarz żądał bezwzględnego posłuszeństwa od swoich wasali i decydował o obsadzaniu stanowisk kościelnych. Otton I miał wpływ na wybór papieża, który musiał mu złożyć przysięgę lojalności.
- W X. wieku upadł autorytet papieża. W Kościele szerzyła się symonia i nikolaizm. Kościół potrzebował reformy wewnętrznej. Zapoczątkowana ona została w **kongregacji w Cluny** (ruch cluniacki). Dzięki reformom wzrósł autorytet papieża i Kościoła w XI w. Jednym z warunków reformy było uniezależnienie dostojników kościelnych od władzy świeckiej.

2. Walka między cesarstwem a papieżem w XI w.

a) **papież Grzegorz VII (1073 – 1085) ogłosił w 1075 r. *Dictatus papae*** – dekret, w którym określony został stosunek papieża do władzy świeckiej.

Papież:

- dysponuje insygniami cesarskimi
- może detronizować cesarzy
- ma prawo zmieniać dekrety władców świeckich nikt jednak nie może zmieniać dekretów papieskich
- może zwalniać poddanych z przysięgi wierności wobec władcy w przypadku gdyby był on niegodny
- nie może być sądzony

b) dekret synodu rzymskiego, który potępiał inwestyturę świecką – prawo powoływania dostojników duchownych przez władze świeckie

c) W 1076 r. synod biskupów niemieckich w Wormacji, na żądanie Henryka IV, wypowiedział posłuszeństwo papieżowi i nie uznał jego dekretów.

d) W odpowiedzi papież Grzegorz VII obłożył Henryka IV klątwą i zwolnił jego poddanych z przysięgi wierności, co doprowadziło do wypowiedzenia mu posłuszeństwa.

e) W **1077 r. Henryk IV w Canossie ukorzył się przed papieżem**, który zniósł klątwę, co pozwoliło mu na opanowanie sytuacji w Rzeszy (wojna domowa 1077-1080). W 1080 r. Henryk IV ogłosił detronizację papieża i powołał na Stolicę Apostolską podporządkowanego mu biskupa. W 1084 r. koronował się na cesarza w Rzymie.

f) W **1122 r. doszło do porozumienia między cesarzem Henrykiem V , a papieżem Kaliksem II: konkordat w Wormacji :**

- cesarz zrezygnował z inwestytury urzędników duchownych (biskupów i opatów). Miały ich wybierać kapituły katedralne w porozumieniu z cesarzem,
- cesarz zachował prawo nadawania lenna, wybranym przez duchownych dostojnikom
- cesarz nie będzie miał wpływu na wybór papieża – będą dokonywać go kardynałowie rzymscy podczas konklawe

Konkordat nie zakończył ostatecznie sporu.